

Datum: 25. 3. 2014

Zadeva: **Zapisnik 20. seje Sveta za kmetijstvo in podeželje Republike Slovenije**

Datum sestanka:	25. 03. 2014	Trajanje sestanka:	Od 11.00 – do 13.40

Kraj: Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, Dunajska 22, Ljubljana

Prisotni člani oz. namestniki: Cvetko Zupančič, Rok Roblek, Peter Vrisk, Tone Hrovat, Franc Režonja, dr. Andrej Simončič, Branko Ravnik, Branko Virag, Benedikt Jeranko, Marjan Gorenc, Nina Križnik, Srečko Čater

Odsotni člani: Dr. Franci Štampar, Boštjan Noč, dr. Jernej Turk

Predstavniki MKO: minister mag. Dejan Židan, državna sekretarka mag. Tanja Strniša, generalna direktorica Direktorata za kmetijstvo Tadeja Kvas Majer, generalni direktor AKTRP Benedikt Jeranko, Jani Prednik, Marjan Dremelj, Matjaž Grkman, Meta Valek, Miran Mihelič (AKTRP) in Marjeta Bizjak

Dnevni red:

1. Pregled in potrditev zapisnika 20. seje Sveta za kmetijstvo in podeželje RS
2. Aktualne informacije g. ministra
3. Predstavitve predloga za model neposrednih plačil za obdobje 2015-2020
4. Razno

Ad. 1

Zapisnik 19. seje je bil soglasno potrjen.

Ad. 2

Uvodoma je minister mag. Židan podal aktualne informacije:

- Tekoča likvidnost kmetom je zagotovljena, neposredna plačila so izplačana
- Svet EU za kmetijstvo in ribištvo, je potekal v Bruslju 24. 3. 2014, kjer so ministri opravili razpravo o ukrepih za informiranje o kmetijskih proizvodih in njihovo promocijo na notranjem trgu in v tretjih državah. Namen tokratne razprave je bil političen dogovor ministrov o dveh glavnih preostalih odprtih

vprašanih, in sicer o nacionalnem sofinanciranju in vlogi držav članic v procesu selekcije enostavnih programov. Predsedstvo je predlagalo višje financiranje EU, in sicer v višini 75%, v času kriz pa 85% brez nacionalnega financiranja. V Sloveniji je bilo sicer za ta ukrep promocije v preteklih letih namenjenih 8,3 mio eur, od tega polovico sredstev iz EU, do 30% iz nacionalnega proračuna, preostanek pa s strani izvajalca programa.

- Na Svetu so se seznanili s predlogom uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov, s katero se načrtuje izboljšanje transparentnosti na področju nadzora nad ekološko pridelavo in predelavo ter na področju uvoza ekoloških proizvodov iz tretjih držav. Po novi shemi je predviden večji nadzor pri distribuciji in predelavi hrane. Potrebno je uskladiti standarde znotraj EU držav, saj so ponekod blažji. Nova shema uvaja tudi skupinsko certificiranje za male kmetije.
- Komisija je danes predstavila tudi poročilo v zvezi z obvezno navedbo države izvora ali kraja porekla za meso, uporabljeno kot sestavina
- Na Svetu so govorili tudi o stanju v mlečnem sektorju in t.i. »mehkem pristanku« po ukinitvi sistema mlečnih kvot s predlogom prilagoditve koeficienta mlečne maščobe. Ta sprememba naj ne bi spodkopavala sistema mlečnih kvot v zadnjem letu, naj pa bi zmanjšala finančno breme tistih proizvajalcev, ki proizvedejo viške mleka. Slovenija ne podpira spremembe dogovora o odpravi kvot ali znižanja posebnih dajatev za prekoračitev mlečnih kvot iz leta 2008, saj bi to učinkovalo kot podobno kot njihova predčasna ukinitvev.
- Minister mag. Židan je ministrom EU predstavil pobudo Čebelarstva zveze Slovenije za uvedbo evropskega medenega zajtrka. Številne države so pobudo podprle, med njimi še posebej Avstrija, Francija, Poljska, Češka, Madžarska, Bolgarija, Luksemburg, Nemčija, Grčija ter Komisija, ki je Sloveniji čestitala za pobudo.

Ad.3

Ga. Kvas Majer, generalna direktorica Direktorata za kmetijstvo je predstavila model neposrednih plačil 2015-2020. Predlog je pripravljen na podlagi analize nekaterih scenarijev reforme neposrednih plačil, ki so ga pripravili na Kmetijskem inštitutu Sloveniji in nekaterih predlogov iz javnih razprav, ki jih MKO izvedlo na petih lokacijah po Sloveniji v mesecu januarju in februarju letošnjega leta.

MKO predlaga sledeči model: Model neposrednih plačil za obdobje 2015- 2020 bo vključeval: shemo osnovnega plačila (cca. 43% nacionalne ovojnice), novo dodelitev plačilnih pravic, model delne konvergence, vstopni prag 1 ha, zeleno komponento (30% nacionalne ovojnice), shemo za male kmete (do 10% nacionalne ovojnice), shemo za mlade kmete (cca. 1% nacionalne ovojnice) prostovoljno vezane podpore (13% nacionalne ovojnice) in pa podpore za beljakovinske rastline (2% beljakovinske rastline).

MKO je kot možnost za proizvodno vezano plačilo predlagalo dve varianti:

1. Varianta: strna žita (6%), mleko HGO (3%), biki (3%), zelenjava (1%), beljakovinske rastline (2%)
2. Varianta: strna žita (6%), mleko HGO (3%), biki (4%), beljakovinske rastline (2%).

Hkrati pa je MKO pripravil še alternativno varianto ukrepa krma za živali, ki bi se uporabil namesto ukrepa proizvodno vezanih bikov, ker ti v kombinaciji z dejanskim izračunom za malega kmeta, v prvem letu izvajanja, povzročijo zamik izplačila vseh neposrednih plačil v mesec marec 2016.

V razpravi je bilo izpostavljeno, da se predstavljen model v vseh točkah ne more sprejeti, in sicer so člani zlasti izpostavili shemo prostovoljne vezane podpore. Omenili so, da je gradivo na dan seje še dopolnjeno z dodatnim ukrepom, da ni bilo dovolj časa za proučitev vseh analiz, da se predlogi razlikujejo. Predsednik je zato odločil, da se v prvem delu razprave člani osredotočijo na ostale sheme neposrednih plačil, ki se tudi potrdijo, če si bodo člani enotni. V drugem delu razprave pa se ta osredotoči na shemo prostovoljno vezane podpore, ki se na tem sestanku še ne potrdi, ampak se članom dodeli teden dni časa za proučitev predloga, in se končna verzija sheme prostovoljno vezane podpore potrdi čez teden dni, na naslednji seji Sveta za kmetijstvo. Za ta namen MKO še isti dan članom pošlje dopolnjeno gradivo, ki je bilo na seji predstavljeno in pa opomnik, kjer so določene zadeve podrobneje pojasnjene.

V prvem delu razprave je g. Roblek izpostavil shemo za mlade kmete. Zanimalo ga je ali pomoč vsa leta ostaja enaka in kako bo MKO ravnalo v primeru povečanja števila upravičencev v kasnejših letih, kako bodo njim dodeljena sredstva?

Ga. Kvas Majer je pojasnila, da je izmed štirih možnih načinov izračuna dodatnega plačila za mlade kmete najboljši izračun v skladu z osmim odstavkom 50. člena uredbe 1307/2013, ki pravi da se vrednost pomoči izračuna: aktivirane PP*25% od (nac. zg.meje 2019/vsi upravičeni ha v 2015). Po tem izračunu se mladim dodeli največ sredstev, glede na trenutno število kandidatov okoli 1,3 mio€ (ali 1% nacionalne ovojnice).

Vrednost pomoči ostaja vsa leta enaka – spreminja se le v delu aktivirane PP. V primeru novih kandidatov se zanje sredstva dodelijo iz nacionalne rezerve (do 2% nacionalne ovojnice). V primeru, da bi presegli 2% nacionalne ovojnice se dodatna pomoč za mlade kmete vsem linearno zniža.

G. Ravnik je izpostavil, da je KGZS na MKO poslalo stališča Upravnega odbora KGZS do predloga sheme neposrednih plačil za obdobje 2015 – 2020. Omenil je, da KGZS s strani MKO pričakuje dodatno analizo redukcijskega koeficienta. Poudaril je tudi, da je v primeru vključitve vinogradov v shemo osnovnega plačila, potrebno razmisliti o dodanem delu sredstev iz ovojnice, ki jo sicer koristijo vinogradniki na osnovi Uredbe o ureditvi trga z vinom. Torej KGZS je mnenja, da vinogradi DA, vendar se naj priskrbi zanje dodaten denar (cca 1,6mio €). Opozoril je na vstopni prag 1 ha, da se KGZS sicer z njim strinja, vendar da bodo potrebne dodatne obrazložitve in dobre analize, zlasti za sektor oljkarstva in vrtnarstva. Pri proizvodno vezanih plačil je poudaril, da je KGZS mnenja, da bi morali vključiti tudi krave dojilje in pa opozoril je, da se analiza, ki jo je pripravil KIS, po odstotkih ovojnice za posamezen ukrep razlikuje od predloga MKO.

Ga. Kvas Majer je pojasnila, da je MKO na Komisijo poslalo poizvedbo o sistemu obravnave določenih manj proizvodnih zemljišč (planine, kraški pašniki ...), ki bi v naš

LPIS vnesli razlikovanje med njimi in bolj produktivnimi zemljišči. Gre za svojevrsten redukcijski koeficient. Odgovora še nismo prejeli. Če bi hoteli uvesti strogi redukcijski koeficient, v skladu s 24(6) členom Uredbe 1307/2013, bi morali imeti na razpolago nedvoumne in nediskriminatorne načine (pogoje) za določitev tega koeficienta. Žal teh kriterijev nimamo. Prerazporeditev sredstev med regijami, panogami in kmetijami bomo omilili tudi na druge načine. Glede vključitve vinogradov v shemo osnovnega plačila in o prenosu dodatnih sredstev iz ovojnice, ki jo sicer koristijo vinogradniki na osnovi Uredbe o ureditvi trga z vinom je potrebno še sprejeti odločitev. Kar se tiče analize vstopnega praga, bo MKO te še podkrepil, vendar se trenutno predvideva, da bo zaradi vstopnega pragu 1 ha, na podlagi analize podatkov D obrazca 2013, izpadlo 1798 KMG, ki imajo 1250 hektarjev. Po tipu proizvodnje gre predvsem za kmetije, ki imajo njive. Skupaj imajo namreč 849 ha njiv, 124 ha vinogradov in 277 ha travnikov (delež ostalih gerkov-trajni nasadi, vrtnine...je zanemarljiv). GVZ živali je zanemarljiv. Ukrep krav dojlj ni vključen v shemo proizvodno vezanih plačil, saj so analize pokazale, da struktura zemljišč KMG, ki imajo krave dojlje temelji v 70% na travinju, kar pomeni, da bodo krave dojlje z novim modelom neposrednih plačil, ki izravnava plačilno pravico njive ter travinja, pridobivale. Odstotki za posamezen ukrep pa se v končnem modelu MKO razlikujejo, ker je bilo pri nastavitvi modela znanih več dejstev (tudi na podlagi analize) in smo se odločili za optimalne rešitve. Sicer pa sama prerazporeditev denarja nima drastičnega učinka in so učinki lepo prikazani že v obstoječi analizi, zato MKO predlaga, da je narejena analiza KIS dovolj za končno odločitev o shemi.

Sklep 1:

Svet za kmetijstvo in podeželje RS se je opredelil do predloga modela neposrednih plačil 2015 -2020 v sledečih točkah:

- Shema osnovnega plačila:
  - Nova dodelitev PP; podpira, tudi za vključitev vinogradov, odprto ostaja vprašanje prenosa sredstev zanje iz ovojnice vinogradnikov na osnovi Uredbe o ureditvi trga z vinom.
  - Model delne konvergence; podpira
  - Vstopni prag 1 ha; podpira
- Zelena komponenta; 30% nacionalne ovojnice, sorazmerni del PP; podpira
- Shema za mlade kmete; cca 1% nacionalne ovojnice, izračun v skladu s 50(8) členom Uredbe 1307/2013/ES; podpira
- Shema za male kmete; do 10% nacionalne ovojnice, dejanski izračun v letu 2015; odprto zaradi vprašanja poznih izplačil vseh neposrednih plačil v prvem letu izvajanja, v letu 2016 (nekje meseca marca), v kombinaciji z ukrepom za bike. Možni rešitvi sta alternativni ukrep namesto ukrepa za bike ali pa uvedba pavšala pri malih kmetih namesto dejanskega izplačila.
- Shema prostovoljno vezane podpore; ostajajo v celoti odprte.

Svet nadaljuje razpravo za shemo prostovoljno vezane podpore, z namenom, da bodo čim prej lažje prišli do končne odločitve glede proizvodno vezanih plačil

V razpravi je g. Gorenc poudaril, da je MKO pripravil drugačne predloge ukrepov, ki so bili do sedaj predstavljeni in dodalo še enega novega od petka, ko je Sindikat prejel gradivo za sejo. Sindikat ne podpira ukrepov vezanih na strna žita ali zelenjavo. Meni, da so pri teh ukrepih možne špekulacije. Sindikat je mnenja, da je potrebno podpreti zlasti govedorejo, saj ta tudi največ izgublja zaradi izenačitve plačilnih pravic in hkrati poziva Svet, da se odločitev o proizvodno vezani shemi prestavi na naslednjo sejo.

G. Režonja: Podpira predlog MKO, predlog strnih žit.

G. Simončič: Potrebno je gledati širše, tudi okoljsko noto, kje želimo živeti – ne moremo podpreti le govedorejo. Če sledimo želji po več delovnih mest in po samooskrbi je potrebno podpreti tudi žita ter zelenjavo.

g. Zupančič: vezava le na govedorejo je precej stran od predloga, ki ga KGZS podpira.

g. Virag: Potrebno je upoštevati tudi zastavljene cilje v resoluciji in podpiram mnenje g. Simončiča. Dati prednost le enem sektorju, sektorju govedoreje ni v redu. Proizvodnja bo v poljedelstvu padala že zaradi izenačitve njiv in travnikov. Samooskrba bo padala.

g. Vrisk: zelenjadarstvo je panoga, ki je najbolj nazadovala in je panoga, kjer lahko najbolj povečamo samooskrbo in delovna mesta. Pri ukrepu zelenjadarstva je potrebno povečati iz predlagane ovojnice 1%, vsaj na 2% in da je potrebno zmanjšati vstopni prag iz 0,3 ha na 0,1 ha. Lahko se zniža odstotek na strnih žitih in se da zelenjavi.

g. Hrovat: podpora ukrepu zelenjave in če je možno bi bilo pri tem ukrepu potrebno vključiti tudi jagodičevje.

Mag. Židan, minister: shemo proizvodno vezanih plačil in ukrep strna žita je potrebno gledati prvič skozi našo strukturo - kmetijska proizvodnja je razdrobljena in zaposluje cca 80.000 PDM. Drugič skozi prehransko varnost, kjer je vedno definirana tudi oskrba s krušnimi žiti, kjer oskrba zelo niha, in tudi na terenu (Podravje, Pomurje, Celjska regija) je bilo zaznati impulz po povečanju samooskrbe na tem področju. Tretjič že sam model neposrednih plačil za obdobje 2015-2020 podpira ekstenzivno kmetovanje in četrtič manjša redistribucija znotraj regije.

Pri mleku je dejstvu, da ga je večina v HGO, ki spadajo pod omejena območja zato ga je treba podpreti. Pri zelenjavi imamo malo hektarjev in veliko možnosti novih delovnih mest. Površina za ukrep se lahko zmanjša, vendar pa je tudi tukaj potrebno upoštevati vstopni prag.

Res pa je, da nekatere DČ ne zagovarjaj proizvodno vezanih plačil, saj vsak odstotek, ki jim ga namenimo, zmanjša osnovno plačilo.

g. Jeranko: Je opozoril na ukrep krma za živino, ki bi olajšal administrativne postopke na Agenciji in hkrati pomembno vplival na učinek aktivnega kmeta- kombinacija površin z vezavo na GVZ preprečuje t.i. »zofa« kmete.

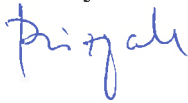
Tekom razprave so se oblikovali tudi novi odstotki pri posameznem ukrepu sheme proizvodno vezanih plačil, in sicer je predlog, da se poveča odstotek pri zelenjavi na 2%, zlasti na račun strnih žit, kjer se odstotek iz 6 zniža na 5.

Sklep 2: Svet za kmetijstvo in podeželje RS se strinja, da se do sklica naslednje seje dodatno proučijo možnosti različnih variant ukrepov sheme prostovoljno vezanih plačil in da se dokončna odločitev o tej shemi, in v povezavi z njo tudi o shemi za male kmete, sprejme na naslednji seji. MKO članom Sveta pošlje dopolnjeno gradivo, ki je bilo predstavljeno na seji in pa opomnik, kjer so določene zadeve podrobneje pojasnjene.

Ad.4

Ni bilo razprave.

Zapisala:
Marjeta Bizjak

Podpredsednik:
Cvetko Zupančič

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE

DIREKTORAT ZA KMETIJSTVO

Sektor za kmetijske trge

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 90 36

F: 01 478 90 35

E: gp.mko@gov.si

www.mko.gov.si

SLUŽBA ALI SEKTOR:

TEMATIKA: 20. SEJA SVETA ZA KMETIJSTVO IN PODEŽELJE RS

Številka:

Datum: 25. 3. 2014

SEZNAM PRISOTNIH

Zap. št.	Ime in priimek	Podjetje ali ustanova	Podpis
1.	OLGA KRIVNIK	GGG- EKOP	
2.	BRANKO RAUČIK	KGZS	
3.	FRANCO RABOŠNJA	KGZS	
4.	BRANCO VIRNAG	GGZS - ZKZP (Površinski)	
5.	ANDREJ SIMONČIČ	KIS	
6.	ROK ROBLEK	ZSPM	
7.	MARJAN DREMELJ	MKO	
8.	MIRAN MIHELIC	ARSKTEL	
9.	MARJAN ČOPRENE	SKS	
10.	MAJAZ GRICHAN	MKO	
11.	NETA VALEK	MKO	
12.	TADEJA KVAS MAJER	MKO	
13.	JANI PREDNIK	MKO	
14.	TANJA STRANIŠA	MKO	